

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00
F: 01 478 74 25
E: gp.mop@gov.si
www.mop.gov.si

Številka: 007-104/2021/43
Ljubljana: 6. 4. 2021
EVA 2021-2550-0001
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Resolucije o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
S K L E P
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Resolucije o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 in ga predloži v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije.
mag. Janja Garvas Hočevar vršilka dolžnosti generalnega sekretarja
Prejemniki:
<ul style="list-style-type: none">
- Državni zbor Republike Slovenije
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za kulturo
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Služba Vlade RS za zakonodajo
- Služba Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
- Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">
- Mag. Andrej Vizjak, minister za okolje in prostor,
- Dr. Metka Gorišek, državna sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor

- Iztok Slatinšek, v.d. generalnega direktorja Direktorata za okolje
- Nikolaj Grgurevič, vodja Sektorja za okolje in podnebne spremembe
- Dr. Martin Batič, vodja pp Oddelka za podnebne spremembe
- Mag. Mateja Pitako, višja svetovalka III, Oddelek za podnebne spremembe

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

- Institut »Jožef Stefan« (CEU-IJS):

Katarina Trstenjak, univ. dipl. geog., M.Sc.

Matjaž Česen, univ. dipl. meteorol

Gašper Stegnar, univ. dipl. inž. grad.

dr. Matevž Pušnik

Tadeja Janša, mag. posl. ved

mag. Andreja Urbančič

mag. Stane Merše

dr. Marko Kovač

mag. Barbara Petelin Visočnik

mag. Jure Čižman

mag. Damir Staničič

Uporabljena so bila tudi gradiva, ki jih je pripravil mag. Tomaž Fatur za IJS.

- mag. Gregor Pretnar, PNZ svetovanje projektiranje, d. o. o;
- dr. Jože Verbič, Kmetijski inštitut Slovenije (KIS);
- dr. Boštjan Mali, dr. Primož Simončič, Gozdarski inštitut Slovenije (GIS).

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Mag. Andrej Vizjak, minister za okolje in prostor,
- Dr. Metka Gorišek, državna sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor
- Iztok Slatinšek, v.d. generalnega direktorja Direktorata za okolje

5. Kratek povzetek gradiva:

Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije 2050 (v nadaljnjem besedilu: podnebna strategija) sledi zavezam Pariškega sporazuma, ki ga je Slovenija ratificirala leta 2016 in je pripravljena skladno z Okvirjem dolgoročne podnebne politike Slovenije »Slovenija in zdrav planet« in Uredbo (EU) 2018/1999 o upravljanju Energetske unije in podnebnih ukrepov.

Slovenija si s podnebno strategijo zastavlja jasen cilj, da do leta 2050 doseže neto ničelne emisije oz. podnebno nevtralnost. S postavljenim podnebnim ciljem podnebna strategija zastavlja ostalim sektorjem in njihovim sektorskim politikam cilj doseganja skupnih neto ničelnih emisij do leta 2050 ter postavlja tudi strateške sektorske cilje za leto 2050 (in 2040), ki jih morajo posamezni sektorji dosledno upoštevati in vgraditi v svoje sektorske dokumente in načrte.

Ker gre za strateški dokument, podnebna strategija ne vsebuje konkretnih ukrepov. Akcijski načrt podnebne strategije do leta 2030 je Nacionalni energetska podnebni načrt (v nadaljevanju: NEPN). Dokumenta sta bila pripravljena usklajeno in temeljita na istih strokovnih podlagah.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE

e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
<p>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:</p> <p>Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do 2050 je strateški dokument, ki daje usmeritve in zastavlja dolgoročen cilj podnebno nevtralnost in nima neposrednih finančnih posledic. Finančne posledice bo možno ovrednotiti šele na njeni osnovi sprejetih ukrepov, ki bodo na operativni ravni določeni z drugimi dokumenti (akcijski načrti (npr. NEPN), zakonodaja, ...).</p>		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
- /				
II. Finančne posledice za državni proračun				
/				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
/				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
/				

<p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: S skrbnim in neprekinjenim izvajanjem javne službe se izrazito zmanjšujejo tveganja za gospodarsko škodo in zdravje ljudi v primerih izjemnih dogodkov.</p>	
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /</p>	
<p>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</p>	
<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin. 	<p>NE NE NE</p>
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Op.:</p> <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /</p> <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /</p>	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p>	
<p>Gradivo je objavljeno na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor. Datum objave: 31. 8. 2020 – 30. 9. 2020</p>	<p>DA</p>
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	<p>DA</p>
<p>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	<p>NE</p>
<p>Mag. Andrej Vizjak minister</p>	

PRILOGA:

- Obrazložitev
- Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050

Obrazložitev

Pravna podlaga:

Na podlagi prvega odstavka 15. člena Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba 2018/1999/EU) je bila pripravljena Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (v nadaljevanju: podnebna strategija).

Podnebna strategija sledi zavezam Pariškega sporazuma, ki ga je Slovenija ratificirala leta 2016 in je pripravljena skladno z Okvirjem dolgoročne podnebne politike Slovenije »Slovenija in zdrav planet« in Uredbo 2018/1999/EU.

S podnebno strategijo bo Slovenija sledila cilju Pariškega sporazuma glede ohranitve dviga povprečne globalne temperature pod 2°C in prizadevanju za omejitve dviga temperature na 1,5°C nad predindustrijskimi ravnmi ter prispevala k doseganju dolgoročnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in povečanju odvzemov po ponorih v vseh pristojnih sektorjih.

Za obdobje do leta 2030 dokument sloni na že sprejetih odločitvah, opredeljenih v Strategiji razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030), Nacionalnem energetsko podnebnem načrtu (NEPN), Resoluciji o nacionalnem programu razvoja prometa v RS za obdobje do leta 2030, Resoluciji o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 (ReNPVO20-30) in drugih sektorskih dokumentih. Strategija nadgrajuje navedene dokumente in zastavlja vizijo, dolgoročne cilje do leta 2050 ter podaja usmeritve za njihovo doseganje (opredeljuje podcilje, prioritete, usmeritve glede podpornega okolja).

Podnebna strategija v skladu s 15. členom in Prilogo IV Uredbe 2018/1999/EU med drugim obsega:

- Predvideno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in povečanje odvzemov po ponorih do leta 2050;
- Nacionalni cilj za leto 2030 ter okvirni mejniki za leti 2040 in 2050;
- Pričakovano zmanjšanje emisij in povečanje odvzemov v posameznih sektorjih, vključno z električno energijo, industrijo, prometom, ogrevanjem in hlajenjem, stavbnim sektorjem (stanovanjskim in storitvenim), kmetijstvom, odpadki ter rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom (LULUCF);
- Politike in ukrepe prilagajanja na podnebne spremembe;
- Oceno verjetnega deleža energije iz obnovljivih virov energije v porabi končne energije do leta 2050;
- Oceno verjetne porabe energije do leta 2050;
- Oceno učinka socialno-ekonomskih vidikov;
- Ocene potrebnih naložb ter politike in ukrepe za povezane raziskave, razvoj in inovacije.

Glavna sporočila podnebne strategije:

Slovenija si s podnebno strategijo zastavlja jasen cilj, da do leta 2050 doseže neto ničelne emisije (odvzemi bodo enaki kot preostale antropogene emisije toplogrednih plinov (v nadaljevanju: TGP) oz. **podnebno nevtralnost**. Do leta 2050 bo zmanjšala emisije TGP za 80-90 % glede na leto 2005 in izboljšala ponore, hkrati pa pospešila izvajanja politik prilagajanja na podnebne spremembe in zagotavljanje podnebne varnosti prebivalcev.

S postavljenim podnebnim ciljem podnebna strategija zastavlja ostalim sektorjem in njihovim sektorskim politikam cilj doseganja skupnih neto ničelnih emisij do leta 2050. Postavlja tudi

strateške sektorske cilje za leto 2050 (in 2040), ki jih morajo posamezni sektorji dosledno upoštevati in vgraditi v svoje sektorske dokumente in načrte.

Za zmanjšanje potreb po energiji bodo prednostna področja ukrepanja energetska učinkovitost, krožno gospodarstvo in druge trajnostne prakse. Cilj je zagotoviti, da raba končne energije v letu 2050 ne bo višja od 40 TWh. Raba energije bo do leta 2050 v veliki meri temeljila na oskrbi z energijo iz obnovljivih virov energije (v nadaljevanju: OVE), poleg drugih nizkoogljivih virov. OVE bodo dobro integrirani v energetski sistem s povezovanjem vseh vrst omrežij in energetskih sistemov vključno s pretvorbo in shranjevanjem energije. Slovenija bo povečala deleže OVE v končni rabi energije v vseh sektorjih: v prometu, pri rabi električne energije in toplote ter hladu. Skupni delež OVE bo do leta 2050 dosegel najmanj 60 %.

V sektorju promet, ki danes prispeva tretjino vseh skupnih emisij TGP, bo za doseg zmanjšanja emisij TGP za 90-99 % glede na leto 2005 potrebno zagotoviti učinkovit javni potniški promet, vzpostaviti moderno železniško omrežje, preusmeriti tovorni promet na železnice, spodbujati zasedenost vozil, zmanjševati potrebe po vsakodnevni mobilnosti, spodbujati okolju prijaznejše oblike mobilnosti, kot sta kolesarjenje in pešačenje. Prevozna sredstva bo v večini poganjala električna, dopolnjevali jo bodo obnovljivi ali sintetični plini, ki bodo ogljično nevtralni.

V sektorju oskrba z energijo bodo minimalne emisije TGP do leta 2050 dosežene ob ohranjanju visoke stopnje zanesljivosti, varnosti, zagotavljanju konkurenčnosti in dostopnosti energetskih storitev. Opuščanje rabe premoga bo skladno s časovnico, ki jo bo Slovenija sprejela v Nacionalni strategiji za opuščanje rabe premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda do konca leta 2021. Znatno se bo povečala raba električne energije iz obnovljivih virov energije, izboljšala se bo prožnost elektroenergetskega sistema, vključno z rešitvami za shranjevanje energije, sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja bodo temeljili na izkoriščanju odvečne toplote, obnovljivih in drugih podnebno nevtralnih virih energije. Izbira energetske mešanice v letu 2050 bo odvisna tudi od razvoja energetskih tehnologij (scenariji vključujejo nadaljnjo izrabo jedrske energije, elektrarne na biogene in sintetične pline oziroma kombinacijo le-teh).

Cilj v sektorju industrija je zmanjšanje emisij TGP za 80-87 % glede na leto 2005 oz. doseganje minimalnih emisij do leta 2050 ob ohranjanju visoke stopnje konkurenčnosti sektorja. Ključna področja ukrepanja bodo prehod v nizkoogljivno krožno gospodarstvo, posodobitev proizvodnih procesov, spodbujanje projektov snovne učinkovitosti ter uporabe nizkoogljivih tehnologij, razvoj in proizvodnja novih trajnostnih izdelkov in storitev, zmanjšanje rabe toplote ter povečano izkoriščanje obnovljivih virov energije in odvečne toplote, vzpostavitev infrastrukture in ustreznega zakonodajnega okvira za uporabo sintetičnega plina in vodika. S prehodom v nizkoogljivno krožno gospodarstvo, bo potrebna tudi sprememba družbenih navad, ki bodo prispevale k obsežnemu znižanju emisij TGP v vseh gospodarskih dejavnostih.

Sektor kmetijstvo do leta 2050 načrtuje zmanjšanje emisij TGP za 22 % glede na leto 2005 ob upoštevanju naravnih danosti za kmetovanje, izboljšanja prehranske varnosti ter povečanja samooskrbe s hrano, zmanjševanja negativnih vplivov na vode, tla in zrak, varovanja biotske raznovrstnosti, ohranjanja kulturne krajine, zagotavljanja dobrobiti živali in ohranjanja oz. povečevanja zaloga ogljika v kmetijskih tleh.

Cilj sektorja stavb je doseganje minimalnih emisij v sektorju stavb z ohranjanjem visoke stopnje energetskih prenov stavb z nizkoogljivimi in obnovljivimi materiali ter usmerjanjem načina ogrevanja v centralizirane sisteme ogrevanja in tehnologije obnovljivih virov energije.

Emisije TGP iz odpadkov se bodo do leta 2050 glede na leto 2005 zmanjšale za 81 %, predvsem s prenehanjem odlaganja biorazgradljivih odpadkov ter ustrežnejšim ravnanjem in čiščenjem odpadnih komunalnih voda. Na področju odpadkov je pomembno tudi doseganje ciljev, navedenih v ReNPVO20-30.

Zmanjševanje emisij TGP v omenjenih sektorjih bo dopolnjeval tudi sektor raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo, katerega cilj v letu 2050 je neto ponor v višini vsaj - 2.500 kt CO₂ ekv.

Postavljanje ciljev v letu 2050 prinaša nekaj negotovosti, saj je prehod v podnebno nevtralnost odvisen tudi od razvoja novih tehnologij, ekonomskih razmerij in ustrezno urejene organiziranosti države in javne uprave. Ključni izziv bo financiranje in usmerjanje naložb, saj bo glede na obstoječi scenarij za izvajanje ukrepov potrebnih za 21 oz. 27 milijard evrov dodatnih investicij. Pokrivanje vrzeli v financiranju se bo zagotovilo s prioriteto uporabo razpoložljivih EU sredstev, Slovenija pa bo morala dodatno angažirati mehanizme za usmerjanje zasebnih virov v naložbe.

Dolgoročna strategija je dokument, ki se ga bo glede na nove ugotovitve in razvoj prilagajalo, izboljševalo ter spreminjalo. Že danes pa jasno kaže poti do podnebne nevtralnosti, nakazuje priložnosti, s katerimi lahko ugodno vplivamo na okolje, ohranjamo biotsko raznovrstnost, zmanjšujemo energetske uvozne odvisnosti, omogočamo nove razvojne priložnosti na skupnih energetskih trgih, obvladujemo stroške in s tem energetske revščine, zagotavljamo zelena delovna mesta, dvigujemo konkurenčnost podjetij in zagotavljamo skladen regionalni razvoj, vendar opozarja, da so ponujeni izzivi uresničljivi le ob takojšnjem ukrepanju prav vseh sektorjev ter celotne družbe.

Vpliv na gospodarstvo, okolje in socialno področje

Dolgoročna strategija nakazuje jasno pot dolgoročnega razvoja Slovenije na področju podnebnih sprememb ter s tem povečuje predvidljivost podjetij, vlagateljev in potrošnikov v zeleni prehod gospodarstva - v smer neto-ničelnih emisij toplogrednih plinov, pospešenega prehoda na obnovljive vire energije, opuščanja rabe fosilnih goriv in zmanjševanja končne rabe energije. Izvedbena zakonodaja in drugi ukrepi, ki se bodo nadgrajevali in dodatno sprejeli po sprejetju dolgoročne strategije, pa bodo še dodatno opredelili predvidene spremembe v sektorjih energetike, prometa, industrije, široke rabe, kmetijstva in odpadkov.

Nadgradnja že obstoječih podnebnih ukrepov bo imela v Sloveniji na okolje velik in pomemben vpliv, saj bo sveženj podnebnih ukrepov prispeval k blaženju in prilagajanju na podnebne spremembe. Podnebne spremembe se v Sloveniji že izražajo (temperatura, vode), zato je za trajnostni razvoj Slovenije ključno čim prej sledenje zastavljenim ciljem v dolgoročni strategiji in za doseg ciljev, učinkovito sistemsko izvajanje potrebnih ukrepov v vseh sektorjih.

Dodatne investicije v določenih sektorjih, se odražajo v večji energetske učinkovitosti in zato zmanjšujejo porabo energije, kar lahko ugodno vpliva na povečano varčevanje tako gospodinjstev kot podjetij. Vlaganje v zelen razvoj bo povečalo gospodarske aktivnosti, kar bo predvidoma povišalo zaposlenost v slovenskem gospodarstvu. Za zagotavljanje pravičnega prehoda bo zelo pomembno tudi oblikovanje in izvajanje politik, ki prispevajo k zmanjševanju neenakosti v družbi, kar se bo odražalo v področni zakonodaji.

Poglavje 9.1

Učinkovito, uspešno in koordinirano izvajanje dolgoročne podnebne politike prioriteto vključuje ustanovitev organa, in sicer službo vlade za podnebni dogovor (v nadaljnjem besedilu: SVPD) (oz. za podnebno krizo – ali drugi primeren izraz), ki bo v neposredni pristojnosti vlade, in hkrati imenovanje državnega sekretarja v kabinetu vlade Republike Slovenije, ki bo zadolžen za koordinacijo podnebne politike oziroma podnebnega dogovora Slovenije, in bo pristojen tudi za dela in naloge SVPD.

RESOLUCIJA O DOLGOROČNI PODNEBNI STRATEGIJI SLOVENIJE DO LETA 2050